

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 016081 16 Кж
Бања Лука, 17.01.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске вијећу стављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Драгомира Миљевића и Горане Микеш као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених С.К. и С.Р., због кривичног дјела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучујући о жалбама, окружног јавног тужиоца у Бањој Луци и бранилаца оптужених, изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 016081 15 К од 19.09.2016. године, у сједници вијећа којој су присуствовали републички јавни тужилац Бранко Митровић и браниоци оптужених, а у одсуству уредно обавијештених оптужених, донио је дана 17.01.2017. године

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе окружног јавног тужиоца у Бањој Луци и бранилаца оптужених С.К. и С.Р. и потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 016081 15 К од 19.09.2016. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 016081 15 К од 19.09.2016. године, оптужени С.К. и С.Р. су оглашени кривим због кривичног дјела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту КЗ СФРЈ) и за то дјело осуђени на казну затвора у трајању од по 3 (три) године.

На основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту ЗКП РС) оптужени су обавезани да солидарно накнаде трошкове кривичног поступка у укупном износу од 616,69 КМ, те обавезани да плате награду и нужне издатке постављених им бранилаца чију висину ће суд утврдити посебним рјешењем у складу са одредбом члана 97. став 2. ЗКП РС.

На основу члана 108. став 4. ЗКП РС оштећени су упућени да имовинскоправни захтјев остварују у парничном поступку.

Против те пресуде благовремено су изјавили жалбе окружни јавни тужилац и браниоци оптужених.

Окружни јавни тужилац побија пресуду због одлуке о казни која је изречена оптуженима, предлаже да се побијана пресуда преиначи и оптуженима изрекне већа казна.

Бранилац оптуженог С.К., адвокат Ј.Ј. из Б.Л. побија пресуду због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона и одлуке о казни, с приједлозима, да се, побијана пресуда преиначи и овај оптужени ослободи од оптужбе или да се пресуда укине и предмет врати истом суду на поновно суђење.

Бранилац оптуженог С.Р., адвокат М.Б. из Б.Л. побија пресуду због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и повреде Кривичног закона, с приједлозима, да се, побијана пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или да се побијана пресуда укине и предмет врати истом суду на поновно суђење.

Окружни јавни тужилац је поднио одговор на жалбе бранилаца оптужених и предложио да се оне одбију као неосноване.

Одговоре на жалбу тужиоца поднијели су браниоци оптужених и предложили да се та жалба одбије као неоснована.

На сједници вијећа републички јавни тужилац и браниоци оптужених су изложили жалбе као и одговоре на жалбе и остали код изнесених навода у жалбама и одговорима.

Сједница вијећа је одржана у одсуству уредно обавијештених оптужених, а што је у складу са одредбом члана 318. став 4. ЗКП РС.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбе и одговоре на жалбе, одлучено је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Жалба браниоца оптуженог С.К. пресуду побија због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке г), к) и з) ЗКП РС. Повреду из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС ова жалба види у повреди одредаба члана 2., члана 3. став 1. и 2., члана 14. став 1. и 2. ЗКП РС и тврди да је због погрешне примјене наведених одредаба ЗКП РС повријеђено право на одбрану и тиме учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС. Наиме, жалба анализира садржај наведених одредаба и закључује да је њихова погрешна и неправилна примјена, имала за резултат фаворизовање тужиоца у односу на одбрану.

Оцјењујући те приговоре овај суд налази да су они неосновани, јер из образложења пресуде се може закључити да су доказе изводили и тужилац и одбрана, да је првостепени суд све изведене доказе цијенио у складу са одредбом члана 295. став 2. и да је пресуда образложена на начин који прописује одредба члана 304. став 7. ЗКП РС, па сви изнесени приговори који се

односе на повреду права на одбрану, нису основани јер у процесној ситуацији када првостепени суд одбије приједлог одбране за извођење одређеног доказа, што је учињено у овом случају одбијањем приједлога за саслушање свједока З.Б. – супруге оштећеног С.Б., те образложи зашто је тај доказни приједлог одбијен, онда се не може аргументовано тврдити да је тиме учињена битна повреда одредаба кривичног поступка у облику повреде права на одбрану (члан 311. став 1. тачка г) ЗКП РС). Тај би приговор евентуално могао имати утицаја у случају када се пресуда побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Неосновани су и приговори да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, јер је изрека пресуда јасна и разумљива, не постоје противрјечности изреке самој себи или разлозима пресуде, изрека пресуде садржи све разлоге о одлучним чињеницама. Стога ни ова повреда на коју се указује жалбом браниоца оптуженог К., није учињена.

Није учињена ни битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, коју жалилац види у томе да је пресуда заснована на доказима на којима се према одредби члана 10. став 2. ЗКП РС, не може заснивати пресуда, ту повреду у конкретном случају жалба види у томе да је пресуда заснована на записнику о фотографисању лица мјеста које је извршено од стране припадника ЦЈБ П. дана 05.03.2015. године, као и на скици лица мјеста, јер према садржају приговора које износи ова жалба те су радње проведене супротно одредбама члана 157., 159. и 229. ЗКП РС.

Ти приговори су неосновани из разлога, што на овим доказима није засновано ни једно релевантно утврђење изреке побијане пресуде, па тај приговор не би био основан ни у случају да су те радње предузете супротно одредбама ЗКП РС које се износе у жалби.

У жалбеном основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања се истиче да је првостепени суд на основу доказа оптужбе, а које није оцијенио у складу са одредбом члана 295. став 2. ЗКП РС, донио одлуку о кривици оптуженог, заснивајући такав закључак на основу доказа оптужбе, а да није дата критичка оцјена изведених доказа одбране. Ти приговори су неосновани јер је побијана пресуда детаљно изнијела садржај исказа свједока који потврђују наводе оптужбе, као и садржај исказа свједока одбране, а онда оцијенила сваки доказ појединачно и све доказе заједно, те у складу са одредбом члана 295. став 2. ЗКП РС извела коначан, а и по оцјени овога суда правилан закључак да је оптужени С.К. починио кривично дјело за које је побијаном пресудом и оглашен кривим. Релевантна чињенична утврђења изреке побијане пресуде су дакле резултат савјесне и брижљиве оцјене свих доказа изведених на главном претресу, а образложење пресуде је у свему у складу са одредбом члана 304. став 7. ЗКП РС. Стога су супротни приговори жалбе браниоца оптуженог С.К. којима се указује на мањкавост чињеничне основе пресуде, неосновани.

Жалба браниоца оптуженог С.Р. упућује скоро идентичне приговоре побијаној пресуди у жалбеном основу побијања због битне повреде одредаба кривичног поступка. Тако у погледу повреде из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС упућују се замјерке првостепеном суду што је одбио приједлога да се на

главном претресу прочита читав спис Општинског суда у Санском мосту број Р-125/98, а који се односи на поступак проглашења умрлог и несталог оштећеног С.Б. Ову повреду жалба види у томе да су само неки од доказа из тог списка прочитани (приједлог, уплатнице за таксу, прилози), те рјешење од 19.03.1998. године којим је оштећени С.Б. проглашен умрлим, док није прочитан записник о саслушању свједока у овом ванпарничном поступку. Такође се замјера првостепеном суду што је одбио приједлог за саслушање на главном претресу свједокиње З.Б. – супруге оштећеног С.Б.

Изнесени приговори су неосновани о чему је побијана пресуда дала ваљано образложење из којег произилази да се не могу читати на главном претресу искази свједока који су саслушани у другом судском поступку (у овом случају ванпарничном). Међутим, из садржаја жалби бранилаца оптужених произилази да је требало извести доказ читањем садржаја читавог ванпарничног предмета Општинског суда у Санском Мосту, па на основу тога оцијенити вјеродостојност исказа који су свједоци дали у том поступку у односу на исказе које су дали на главном претресу.

У вези с тим приговорима жалбе се у овом дијелу упућују на претходни дио образложења ове пресуде и на став побијане пресуде дат у образложењу, а који се односи на немогућност читања на главном претресу исказа који су дати у другом поступку.

Што се тиче приједлога за саслушање свједока З.Б. који је суд одбио, у образложењу пресуде су наведени разлози због којих је приједлог одбијен, па се жалилац на те разлоге упућује.

Жалба браниоца оптуженог С.Р. указује да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, јер да је изрека пресуде неразумљива, противрјечна сама себи и разлозима пресуде, те да пресуда не садржи разлоге о одлучним чињеницама. По ставу ове жалбе, изрека пресуде је мањкава јер не садржи конкретизацију радње сваког од оптужених у извршењу дјела за које су оглашени кривим, нити описује начин на који је извршена принуда од стране оптужених према оштећеном. Критикује се и онај дио изреке пресуде у којем се наводи да су оптужени лишили живота оштећеног на неутврђен начин.

Супротно изнесеним приговорима у вези са овом повредом овај суд налази да они нису основани, јер је радња извршења и улога оптужених у тој радњи у изреци пресуде јасно одређена, па инсистирање жалбе да је у изреци требало детаљно унијети потпун садржај радњи оптужених укључујући и начин лишења живота оштећеног, неосновано, јер код несумњиво утврђене чињенице да су оптужени одвели оштећеног из ОШ у Д.П. гдје је оштећени претходно доведен, у правцу Рудника Ц.Д., а потом га на неутврђен начин лишили живота, његово тијело никада није пронађено, што све јасно опредјељује улогу оптужених као саизвршилаца јер је сваки од њих, будући да је оштећени био у њиховој власти, дјело хтио као своје, па радња извршења описана у изреци пресуде није могла бити описана на другачији начин.

Из тих разлога битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС на коју указује жалба браниоца оптуженог С.Р., није учињена.

Није учињена ни битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, јер пресуда није заснована на доказима на којима се према одредби члана 10. став 2. ЗКП РС не може заснивати пресуда. На приговор да је ова повреда већ учињена, дат је одговор у претходном дијелу образложења ове пресуде, а у вези са жалбом браниоца оптуженог С.К., па се садржај тога дијела образложења односи и на приговор браниоца оптуженог Р.

У жалбеном основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, и ова жалба указује да изведени докази нису оцијењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС, јер су прихваћени сви докази оптужбе, а нису критички цијењени докази одбране, па је по ставу ове жалбе коначан закључак побијане пресуде да је оптужени Р. учинио кривично дјело за које је оглашен кривим, погрешан.

Оцјењујући те приговоре, овај суд налази да су они неосновани, јер је побијана пресуда оцијенила све доказе и правилно је извела закључак да су оптужени учинили кривично дјело у вријеме, на начин и под околностима описаним у изреци пресуде. Та утврђења су заснована на доказима оптужбе на која се пресуда позива у образложењу, износећи садржај тих доказа. Ријеч је о исказима свједока А.К., И.К., М.З., те свједока и оптужбе и одбране Х.К. Садржај исказа ових свједока пресуда је изнијела на странама 8., 9., 10., 11., 12. и 13. На садржај тих исказа се браниоци оптужених упућују и они се у овој пресуди неће понављати. Оцјену исказа ових свједока побијана пресуда је дала на страни 18. прихватајући исте, истинитим. На основу те оцјене, пресуда је закључила да су оптужени како је то наведено у изреци пресуде, оштећеног С.Б. из ОШ у Д.П. одвели у правцу Рудника Ц.Д., што су неки од саслушаних свједока оптужбе и видјели, а неки од тих свједока су и потврдили да су се оптужени вратили из правца у који су одвели оштећеног, а да се оштећени с њима није вратио. Тијело оштећеног никада није пронађено, а у ванпарничном поступку који је вођен пред Општинским судом у Санском Мосту, оштећени Б. је проглашен умрлим рјешењем Општинског суда у Санском Мосту број Р-125/98 од 19.03.1998. године, а као дан смрти утврђен 17.08.1992. године.

У жалбеном основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, жалбе бранилаца истичу и друге приговоре нарочито оне којима излажу критици садржај исказа свједока оптужбе, указујући на разлике у тим исказима. Међутим, овај суд налази да су те разлике безначајне и не односе се на одлучне чињенице, нити је због тих разлика требало извести другачији закључак од оног који је извела побијана пресуда.

Стога је жалба бранилаца оптужених и у овом основу побијања пресуде, неоснована.

Жалбама јавног тужиоца и браниоца оптуженог С.К., пресуда се побија због одлуке о казни. Јавни тужилац предлаже да се пресуда пресуда преиначи и обојици оптужених изрекну веће казне затвора, док жалба браниоца оптуженог К. не износи посебне околности од којих зависи мјера казне, али истиче да је

изречена казна престрога јер да на страни овог оптуженог нису утврђене отежавајуће, већ само олакшавајуће околности.

Како се жалбом браниоца оптуженог С.Р. пресуда побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, овај суд је одлуку о казни испитао у вези са овом жалбом у складу са одредбом члана 322. ЗКП РС.

Разматрајући у вези са изјављеним жалбама одлуку о изреченој казни, овај суд налази да су казне изречене оптуженима, имајући у виду да на страни оптужених нису утврђене отежавајуће, већ само олакшавајуће околности које су оцијењене по првостепеном суду као особито олакшавајуће, изречене примјеном одредаба КЗ СФРЈ о ублажавају казне на које се пресуда позива у образложењу, те су казне по оцјени овога суда у свему примјерене тежини учињеног дјела, степену кривичне одговорности оптужених, оне су изречене у складу са правилом о одмјеравању казне садржаним у одредби члана 41. КЗ РС и представљају довољну мјеру казне да би се остварила сврха кажњавања прописана у члану 33. КЗ РС, како са аспекта опште (генералне) тако и посебне (специјалне) превенције. У вези са жалбом јавном тужиоца, овај суд налази да су околности које је првостепени суд цијенио правилно оцијењене као особито олакшавајуће и да нису основани приговори ове жалбе да се протек времена од извршења дјела не може узети као олакшавајућа околности, без обзира што се ради о кривичном дјелу ратног злочина против цивилног становништва, код којег не може наступити застарјелост гоњења. Ово због тога што оптужени својим понашањем нису допринијели дугом трајању поступка у односу на вријеме када је дјело учињено. Правилно су оцијењене по првостепеном суду и све друге олакшавајуће околности (породичне прилике оптужених, слабо материјално стање и др.).

Из тих разлога жалбе јавног тужиоца и бранилаца оптужених нису основане, због чега је ваљало те жалбе одбити и на основу члана 327. ЗКП РС и првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић